

Računovodstvo (I sedmica)
generacija 2025/ 2026

Osnovne informacije

➤ **Profesor: Doc. dr Tanja Lakovic**
E-mail: tanjavu@ucg.ac.me

Konsultacije:
srijeda 14:00 do 15:00
Kabinet: 405, IV sprat

Računovodstvo : Plan rada za 2025/ 2026

I nedjelja	Predavanja: Cilj, uloga i značaj računovodstva na mikro i makro nivou; cilj i predmet finansijskog računovodstva, regulatorni okvir računovodstva privrednih društva u Crnoj Gori (IFRS) Vježbe: Pojam računovodstvo, vrste računovodstva, korisnici računovodstva, Zakon o računoodstvu
II nedjelja	Predavanja: Finansijski izvještaji opšte namjene- struktura; Računovodstvena načela i etike u računovodstvu Vježbe: struktura bilansa, računovodstvena jednakost/ jednačina
III nedjelja	Predavanja: Globalna knjigovodstvena procedura: Poslovne knjige,Knjigovodstvena dokumenta, Poslovne promjene Vježbe: Poslovne promjene – računovodstvena jednakost/jednačina
IV nedjelja	Predavanja: Globalna knjigovodstvena procedura: Knjigovodstveni konto i pravila kniženja u dvojnog knjigovodstvo, Kontni plan Vježbe: konta i pravila kniženja u sistemu dvojnog knjigovodstva
V nedjelja	Predavanja: Porez na dodatu vrijednost i njegov uticaj na kniženje Vježbe: Modeli kniženja ulaznih i izlaznih faktura u sistemu PDV, značaj i struktura PDV prijave - Praktično
VI nedjelja	Predavanja: Knjigovodstveno evidentiranje pribavljanja sredstava poslovanja: sopstveni kapital i pozajmljeni kapital; PVR računi Vježbe: pribavljanje sopstvenih i pozajmljenih dugoročnih i kratkoročnih sredstva
VII nedjelja	Predavanja: Knjigovodstveno evidentiranje dugoročne materijalne imovine, Amortizacija Vježbe: nabavka i stavljanje u upotrebu dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine. Obračun i kniženje amortizacije – Praktično
VIII nedjelja	Predavanja: Knjigovodstveno evidentiranje kratkoročne imovine(novčana sredstava i potraživanja, AVR računi) Vježbe: evidencija novca na tekućem računu (prelazni račun), blagajničko poslovanje, potraživanja (pomoćna knjiga, prometni list)
IX nedjelja	Predavanja: Knjigovodstveno evidentiranje kratkoročne imovine (zalihe materijala i robe) Vježbe: evidencija nabavke zaiha materijala i robe i njihovo trošenje/ prodaja
X nedjelja	Predavanja: Knjigovodstveno evidentiranje troškova po vrstama (troškovi zarada, nematerijalni troškovi i proizvodni troškovi) finansijskih i ostali rashoda Vježbe: Evidencija rashoda, zaključak računa rashoda- Praktično
XI nedjelja	Predavanja: Knjigovodstveno evidentiranje prihoda, Zaključak računa uspjeha Vježbe: evidencija prihoda, zaključak računa prihoda, zaključak računa uspjeha i utvrđivanja finansijskog rezultata
XII nedjelja	Predavanja: Predzaključna kniženja, Greške u knjigovodstvu i sastavljanje bilansa Vježbe: priprema za kolokvijum , Sastavljanje PDV prijave
XIII nedjelja 10.12	I kolokvijum druga sedmica u decembru u terminu časova vjezbi
XIV nedjelja	Praktična nastava: primjena usvojenog znanja tokom semestra kroz računovodstveni softver u saradnji sa ISRCG: Otvaranje poslovne godine u računovodstvenom programu Kniženje ulaznih i izlaznih računa Blagajničko poslovanje i i platni promet preko tekućeg računa u računovodstvenom programu...
XV nedjelja 22.12	Popravni kolokvijuma posljednja sedmica u decembru u terminu časova vjezbi

Ciljevi izučavanja predmeta Računovodstvo

Ciljevi izučavanja

- Definisanje **funkcije i cilja** finansijskog računovodstva
- Upoznavanje i razumijevanje **osnovnih finansijskih izvještaja i njihovih elemenata**
- **Identifikovanje, evidentiranje i interpretacija efekata poslovnih transakcija** na finansijsku poziciju i uspjeh entiteta koristeći računovodstveni instrumentarijum
- Upoznavanje **sa računovodstvenom dokumentacijom, instrumentima i drugim mjerodavnim knjigovodstvenim tehnikama** za efektivno evidentiranje i prezentovanje efekata u pisanom obliku
- Sticanje vještina **analiziranja ciklusa transakcija** nabavke, prodaje , obračun zarada, fakturisanje, evidentiranje potraživanje , upravljanje gotovinom, obračun PDV i ostalo
- Razvijanje sposobnosti za **identifikovanje i kritičko evaluiranje** računovodstvenih problema i pružanje obrazloženih zaključaka
- **Prepoznavanje i pružanje odgovarajućeg odgovora** na profesionalne, etičke i regulatorne zahtjeve

Računovodstvo : Literatura

OBAVEZNA LITERATURA

- *prof.dr Slobodan Malinić, prof.dr Ana Lalević-Filipović, mr Jovana Racković*
„Finansijsko računovodstvo-teorijski i praktični koncept“, Ekonomski fakultet
Podgorica, Podgorica, 2021, Univerzitet Crne Gore (DOSTUPNA U E FORMATU
NA DL PLATFORMI)
- *Doc. dr Tanja Laković, Sofija Sekulić* „Zbirka zadataka iz računovodstva“,
Ekonomski fakultet Podgorica, Podgorica, 2024/2025 (elektronska verzija)

DOPUNSKA LITERATURA

- *Mitchell Franklin, Patty Graybeal, Dixon Cooper*, **Principles of Accounting**,
Volume 1: Financial Accounting, **OpenStax**, Rice University 2019,

Računovodstvo : Bodovanje

Kolokvijum:

(metodološki dio- zadaci sa vježbi i povezana pitanja kako bi se vidjelo da li student razumije urađeno)- 35 poena

Aktivnosti na času predavanja i vježbi : do 10 poena

Praktična nastava (ISRRCG)– obavezno prisustvo)

Završni ispit: usmeni i pismeni

Pismeni dio (polažu svi studenti) - (pitanja otvorenog i zatvorenog tipa) - 35 poena.

Usmeni dio (studenti koji žele da poprave konačnu ocjenu s tim da je preduslov da su na pismenim ispitima osvojili min 50 bodova- 4 pitanja otvorenog tipa)- 20 poena

Student kumulativno sakuplja poene, tako da nije potrebno osvojiti minimum poena. Prelazna ocjena se dobija sa ukupno 50 osvojenih poena od 100 mogućih.

01

Šta je
računovodstvo?

02

Zašto učite
računovodstvo?

03

Ko su korisnici
računovodstvenih
informacija ?

04

Koje su osnovni
finansijski izvještaji,
po čemu se razlikuju
i kako su povezani?

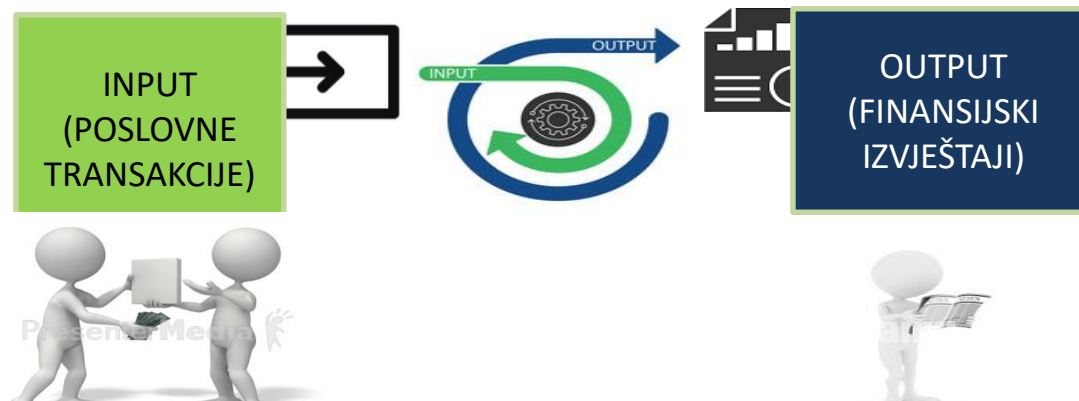
05

Koji su osnovni
elementi finansijskih
izvještaja?

Računovodstvo je....

„proces kojim se **identifikuje** **evidentira i izvještava** o efektima poslovnih događaja na imovinu i rezultat poslovanja preduzeća“

„**poslovna funkcija** koja pruža informacije na kojima **eksterni i interni** korisnici informacija mogu **zasnivati odluke** koje rezultiraju raspodjelom ekonomskih resursa u društvu“ To je **podfunkcija funkcije upravljanja**“

„univerzalni **jezik poslovanja** čija je osnovna svrha obezbijediti korisne informacije **svim zainteresovanim korisnicima** računovodstvenih izvještaja za donošenje ekonomskih odluka

„**informacioni sistem** koji evidentira i mjeri poslovne aktivnosti, obrađuje **podatke u informacije** i prenosi te informacije donosiocima odluka koji donose odluke koje će imati utjecaja na poslovanje.“

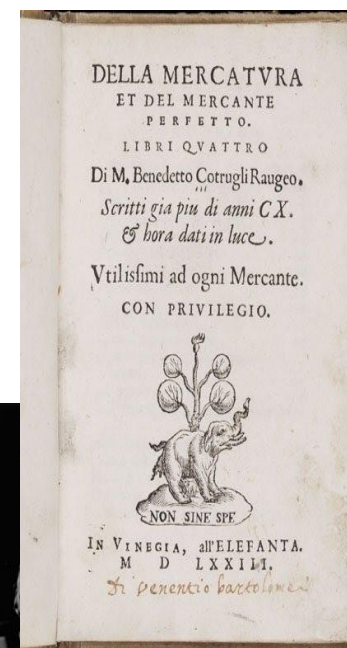
Istorija računovodstva

Prosto računovodstvo

- Od -3200 do 13 vijeka (Mesopotamija, Rimsko carstvo, Firenca, Venecija..)
- Promjena se knjiži samo na jednom računu, nema ukupnog obuhvata imovine, obaveza i vlasničkog kapitala
- Finansijski rezultat se nije računao preko računa prihoda i rashoda već kroz popis imovine i obaveza

Dvojno knjigovodstvo

- Prvi opis dat u djelu **fra Luca Paciolia** "Sve o aritmetici, geometriji i proporcijama, 1494.)
- Imovina se odvojeno posmatra od izvora te imovine
- Poslovna promjena se knjiži na dva računa, čime se omogućava ukupni obuhvat i promjene na sredstvima, obavezama i kapitalu
- Finansijski rezultat se utvrđuje preko prihoda i rashoda (od XX vijeka)

Međunarodni dan računovodstva je
10. novembar

Računovodstvo kao profesija

Računovođe imaju dvije uloge u savremenom društvu:

1. da osigura da su finansijski izvještaji u skladu sa legislativom.profesionlanom regulativom i zahtjevima kotiranja na berzi- to zahtjeva od računovđe da posjeduje tehničke vještine;
2. da osigura da finansijski izvještaji predstavljaju suštinu komercionalnih transakcija kompanije određenog perioda- to zahtjeva od računovođe da ima commercial awarness.

1896.

Propisana prva
licenca za
računovođe u
Londonu

1934.

Propisana zakonska
obaveza za
sastavljanje
finansijskih izvještaja
svih javno kotirajućih
kompanija u SAD

1973.

Prvi računovodstveni
standardi (FASB)

2002.

Uredbom EC
16/06/2002 EU je
uvela MRS kao
obavezne
računovodstvene
standarde

Profesionalna zvanja u računovodstvenoj profesiji

U skladu sa nacionalnim računovodstvenim obrazovnim standardom CORS- 1- **Profesionalno obrazovanje i usavršavanje računovođa** definisana su tri nivoa profesionalnih zvanja:

- **Sertifikovani računovođa** je profesionalno-stručno lice koje posjeduje **najviši nivo znanja i iskustva za samostalno vođenje** poslovnih knjiga, pripremanje i sastavljanje finansijskih izvještaja složenih poslovnih sistema, izvještaja interne i eksterne revizije i kontrole i svih **oblika konsaltinga i koordinacije stručnog rada**.
- **Ovlašćeni računovođa** je profesionalno stručno lice koje posjeduje **odgovarajući nivo znanja i iskustva za samostalno vođenje** poslovnih knjiga, pripremanje i sastavljanje finansijskih izvještaja, izvještaja interne revizije i kontrole i poslova eksterne revizije, pružanje računovodstvenih i drugih usluga.
- **Knjigovođa** je profesionalno-stručno lice koje posjeduje **minimum znanja, iskustva i sposobnosti za samostalno vođenje** poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja pravnih lica, odnosno njegovih djelova **u pružanju računovodstvenih usluga za preduzeća i preduzetnike u skladu sa njihovim aktom**

Računovodstvo: zadaci, predmet, struktura i vrste računovodstva

Zadaci

- **Dokumentovanje i kontrola** poslovanja
- **Pružanje informacija** za planiranje i odlučivanje
- **Usklađenost** sa zakonima

Predmet

poslovne promjene koje mijenjaju **strukturu i visinu poslovne imovine** preduzeća.

Vrste računovodstva

Finansijsko računovodstvo
Upravljačko računovodstvo
Poresko računovodstvo

Struktura finansijskog računovodstva

- **Knjigovodstvo sa bilansom**
- **Obračun troškova i rezultata**
- **Računovodstvena analiza i planiranje**
- **Računovodstveni nadzor**

Računovodstvo vs. Knjigovodstvo

Osnovni ciljevi knjigovodstva

- Utvrđivanje **rezultata poslovanja** u određenom **vremenskom periodu**
- Utvrđivanje **finansijskog položaja** na određeni dan

Drugi ciljevi knjigovodstva

- Pružanje **podataka za kontrolu** rada lica koji rukuju pojedinim oblicima imovine
- Pružanje **podataka za planiranje** rezultata i finansijskog položaja preduzeća
- Pružanje **podataka za kontrolu izvršenja** planskih veličina

Knjigovodstvo # Računovodstvo

Prvi nivo evidentiranja poslovnih transakcija i kao takav ne može dati nijedan zaključak o performansama preduzeća (podaci)	Drugi nivo evidentiranja koji pruža korisne informacije za izvlačenje zaključaka o performansama preduzeća (informacije)
Knjigovodstvo je posao koji obavljaju knjigovođe, čiji je stepen odgovornosti nizak. Knjiženje ne zahtijeva specijalističko znanje ni sposobnosti	Računovodstvo je posao koji obavljaju sertifikovane računovođe, čija je odgovornost mnogo veća od knjigovođa, pa za taj poziv je potrebno odgovarajuće obuke i znanje.
U knjigovodstvu poslovne transakcije se evidentiraju u knjigovodstvenim instrumentima. To je proces bilježenja finansijskih transakcija i vođenje finansijske evidencije. Knjigovodstvo je računska osnova računovodstva	Računovođe sastavljaju finansijske izvještaje opšte namjene na osnovu podataka iz knjigovodstvenih instrumenata

Korisnici računovodstvenih informacija

Interni korisnici su menadžeri

koji planiraju, organizuju i rukovode poslovanjem (top menadžment, srednji i niži menadžment)

Upravljačko računovodstvo koristi finansijske i nefinansijske informacije u cilju obezbijedivanja osnova za donošenje odluka menadžera

Eksterni korisnici su individue ili organizacije van preduzeća koji traže finansijske informacije o preduzeću (investitori, kreditori, država, regulatori, sindikati, potrošači).

Finansijsko računovodstvo mjeri performanse koristeći finansijske izvještaje i saopštava rezultate korisnicima izvan preduzeća koji mogu biti zainteresovani za učinak kompanije, kao što su investitori i povjerioci

Da ponovimo...

Kako **definišemo** računovodstvo ?

Koji je **cilj, predmet i struktura** računovodstva?

Ko je bio **Luca Paciolia** ?

Koje su **osnovne razlike** između knjigovodstva i računovodstva?

Koji je **osnovni zadatak** knjigovodstva?

Koja je **osnovna razlika** između finansijskog i upravljačkog računovodstva?

Koja su **tri nivoa profesionalna zvanja** u Crnoj Gori?